

และองค์กรภาคีร่วมจัด 12 องค์กร

เวทีสานเสวนา

เรื่อง “รัฐ กับ ธรรมชาติในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

วันพุธที่ 30 พฤษภาคม 2550 เวลา

08:00-17:00 น. ณ ศูนย์ประชุม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ชั้น 2 อาคารสัมมนา

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันนี้ ประชาคมโลกต่างเริ่มตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมและความร่อยหรอของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาภาวะโลกร้อนซึ่งผลกระทบได้เริ่มปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน และนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น ดังจะเห็นได้จากความผิดปกติของฤดูกาลและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ อุบัติภัยทางธรรมชาติที่มีแนวโน้มที่จะเกิดมากขึ้นและรุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง ปัญหาไฟป่า และหมอกควันที่ข้ามพรมแดน และความเสี่ยงที่จะเกิดน้ำท่วมโลกจากการละลายของภูเขาน้ำแข็งในขั้วโลก นอกเหนือจากปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งส่งผลกระทบไปทั่วโลกแล้ว ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ทั้งทรัพยากรดิน ป่า น้ำ ทะเลและชายฝั่ง ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากร รวมทั้งปัญหามลพิษทางน้ำ และอากาศที่ทวีความรุนแรงขึ้น อันเนื่องมาจากการบริหารและพัฒนาประเทศที่เร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลักและการผัดผ่อนการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง จนทำให้ปัญหาได้ถูกสะสมมาจนถึงขั้นวิกฤต ดังที่เห็นในกรณีปัญหามลพิษในมาบตาพุด และปัญหาน้ำเน่าเสีย ปลาตายในจังหวัดอ่างทอง ปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ รวมทั้งปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ต่างๆ อันเนื่องมาจากการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงในนโยบายและโครงการที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและสิ่งแวดล้อม ปัญหา สิ่งแวดล้อมที่รัฐกำลังเผชิญอยู่นี้ หากทุกภาคส่วนไม่ช่วยกันแก้ไขปัญหาอย่างทันทั่วถึงและเป็นธรรมแล้ว อาจทำให้ปัญหามานพลาและเกิดเป็นวิกฤต ความขัดแย้งในสังคมได้

ขณะที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมกำลังทวีความรุนแรงขึ้น มีข้อห่วงใยว่า ความพยายามของรัฐที่กำลังผลักดันเรื่องการปฏิรูปการเมืองอยู่ในเวลานี้อาจมีได้นำประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมาพิจารณาอย่างเพียงพอ ทั้งในกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่และในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลปัจจุบัน อีกทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาครัฐที่ผ่านมาซึ่งมีได้ตระหนักถึงหลักธรรมาภิบาลซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและช่วยป้องกันความขัดแย้งอันเกิดจากการแย่งชิงทรัพยากรด้วยการเคารพในสิทธิของชุมชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระดับนโยบายและโครงการที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน การจัดการอย่างมีธรรมาภิบาลยังจะเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยช่วยให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมเพื่อเยียวยาความเสียหายด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ในโอกาสที่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (ฉบับร่าง) จะดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนเมษายนนี้และจะจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรที่เกี่ยวข้องและในจังหวัดที่รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้บริหารมาประเทศมาเป็นระยะหกเดือนแล้ว สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยและองค์กรภาคีร่วมจัด จึงเห็นสมควรจัดเวทีสานเสวนา เรื่อง “รัฐ กับ ธรรมชาติในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เพื่อเปิดโอกาสให้ภาครัฐและภาคประชาสังคมจากภาคส่วนต่างๆ ได้ร่วมกันพิจารณา และทบทวนบทบาทของภาครัฐและธรรมชาติในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อนำเสนอต่อรัฐบาลและสภาร่างรัฐธรรมนูญต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสานเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคมและภาครัฐในประเด็น ธรรมชาติและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 2.2 เพื่อแสวงหาฉันทามติในการจัดทำข้อเสนอในประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมต่อรัฐบาลและสภาร่างรัฐธรรมนูญ
- 2.3 เพื่อสร้างความตระหนักและผลักดันให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันแสวงหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน อย่างสันติวิธี

3. วัน เวลา และสถานที่

วันพุธที่ 30 พฤษภาคม 2550 เวลา 8:00 – 17:00 น. ณ ศูนย์ประชุม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

4. กลุ่มเป้าหมาย

จำนวนประมาณ 500 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ตัวแทนเครือข่ายภาคประชาชน นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาต่างๆ สื่อมวลชน และประชาชนผู้สนใจ

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 5.1 เกิดการสานเสวนาของผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและภาคประชาสังคมในเรื่องธรรมชาติและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 5.2 ได้ข้อเสนอที่มาจากฉันทามติของผู้เข้าร่วม เพื่อนำเสนอต่อรัฐบาล สภาร่างรัฐธรรมนูญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 5.3 ข้อเสนอจากการสานเสวนาได้ถูกนำไปดำเนินการโดยรัฐบาลและได้รับการพิจารณาในกระบวนการปรับปรุงร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

6. รายชื่อองค์กรร่วมจัด

- 6.1 สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
- 6.2 คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.)
- 6.3 สถาบันพระปกเกล้า
- 6.4 มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 6.5 สถาบันกฎหมายอาญา
- 6.6 มูลนิธิธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 6.7 สภานายความ
- 6.8 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 6.9 ศูนย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 6.10 มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย
- 6.11 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 6.12 เครือข่ายประชาชนเพื่อการปฏิรูปสังคมและการเมือง
- 6.13 เครือข่ายผู้หญิงพิทักษ์สิทธิ

7. สนับสนุนโดย

มูลนิธิฟอร์ด (Ford Foundation) และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม